

ОЛЕГ АЙРАНОВ
СРЕДНОЩЕН КАУБОЙ

chitanka.info

Старши лейтенантът с прякор „Среднощен каубой“ беше гледал прекалено много филми прекалено често. Докато другите му колеги офицери повтаряха някое кино предимно ако се показваше нещо позаголено, той си падаше по уестърни. Оттам черпеше цялото си вдъхновение за ежедневна употреба в поделението. После ходеше по плаца с разкратена походка и леко разперени ръце, като че ли на колана му висеше не полагащия се Макаров, а чифт Колтове, готови да влязат всеки миг в употреба. Понеже физиката му не беше толкова впечатляваща колкото му се искаше, той залагаше усилено върху друг белег на мъжественост — рижавите му неуставно пуснати надолу мустаци, за които полагаше особени грижи с надеждата да му придават по-страшен и суров вид.

За негово съжаление униформата на БНА не допускаше носенето на широкополите шапки от уестърните. В замяна на това нахлупваше офицерската си фуражка възможно най-ниско, оставяйки за очите толкова полезрение, колкото да не рискува ходом да се блъсне в пилоната със знамето. Кон си нямаше, но затова пък яздеше Балканче със специален тунинг, което бръмчеше като побеснял стършел, докато го пришпорваше с мръсна газ.

Всяко негово посещение в гарнизонната лавка си беше шоу само за себе си. Влизането му напомняше на сцените, в които неумолимият, дишащ авторитет шериф се появява на входа на кръчмата. Войниците вътре, чули рева на Балканчето и квиченето на гумите, бяха подготвени и му правеха път. Той минаваше шпалира, без да ги удостои с поглед и стигнал тезгяха, с мъжествен тембър заповядваше:

— Един швепс!

След секунди мълчание и изсъскването на отварящата се бутилка, веднъж някому неблагоприятно хрумна да подемем отново прекъснатия си разговор. Каубоят мигновено го прие като провокация, извърна се и в очите му взеха да се кръстосват мълнии.

— Някой ако има нещо против, да го каже ясно! — стойката му отново бе разкратена сякаш всеки момент очакваше да затрепчат револверите.

— Против какво? — плахо се осведоми лавкаджията.

— Че си купих един швепс! — с досада уточни Каубоя и погледът му затърси в опашката въображаемия предизвикател.

— А, не, не, ние за друго... — измънка някой от края.

— А-а, — тонът му стана почти човешки. — Добре тогава...
Плати и скоро Балканчето за пореден път огласи плаца.

* * *

Но не само стойката на шериф и слабостта към ездата беше откопирал от любимите си филми. Старши лейтенантът беше закачил оттам и друго хоби. За него смисълът на еднообразното казармено ежедневие се състоеше почти изцяло в това да „олепва“ срочнослужещия личен състав. Като дежурен или проверяващ беше напаст, след полунощ идваше любимото му време за екшън. Обикаляше и дебнеше като индианец, не мирясваше, докато не хване някого в грешка. Всяко поделение си има своя набор от гадняри, но Среднощния каубой със сигурност държеше знамето-първенец. Тъкмо си бяхме въобразили, че знаем всичките му номера и той ни изненадваше с някой нов.

* * *

Яки не беше нито първата, нито последната му жертва.

Прякорът си Яки беше получил от рисувания филм с едноименното пате заради дребничкия си ръст, светлия мъх по лицето и покрай рядката способност, когато му е студено да се накокошини и да спи прав. От този си талант се възползваше най-вече, когато го слагаха часови на знамето в коридора на щаба. Постът беше на закрито и се минаваше през една скърцаща врата нагоре по каменни стълби до първия етаж, та вероятността през нощта да бъде изненадан беше сравнително малка. Срещу часовия се чернееше прозорец с олющена дограма, в който под светлината на мижавата крушка Яки виждаше собствено си отражение. Нощта беше студена, секундите се цедяха като капки от лошо затегната чешма. До смяната в два оставаше още половин час и Яки, снишил глава в яката на шинела, блажено си придремваше. Образът му отсреща също притваряше клепащи, като че ли му смигваше успокоително. Яки се вгледа в уморените си черти и се

чудеше, откъде изведнъж му пораснаха мустаци. И каква беше тази ниско нахлупена фуражка на главата му?

Часовият се сепна, тръсна глава, слезе от скарата и паникьосан направи няколко крачки до прозореца. Вън, на повече от човешки бой под перваза се виждаше настилката на плаца. Сънуваше ли? Абсурд някой без стълба да подаде глава отвън, сигурно така му се е сторило.

Или?

Тъкмо пулсът му взе да спада, долу вратата скръцна и се чуха бавни и тежки стъпки. Яки, изтръпнал, застана мирно, ако и да знаеше, че вече е късно. Влезият бавно се доближи с разкратена походка и леко разперени ръце. Козирката бе закрила лицето почти до мустаците, сякаш и посред нощ трябваше да пази от слънце. Коланът с кобура висеше небрежно отпуснат. Фигурата се приведе леко напред в забавен кадър. Показалецът на дясната ръка също така бавно се насочи към замръзналия часови, палецът бе изправен нагоре, ръката приличаше на прицелен револвер.

— Защо спиш, боец?

Ниският тембър, провлеченият изговор и драматизмът в интонацията бяха достойни за персонаж от уестърн на Серджо Леоне. Съдбата на часовия вече бе решена. Липсваше само злоещият вой на устната хармоника като музикален фон.

Отговор естествено не последва, Яки си беше глътнал езика. Среднощния каубой прибра ръката си, пак в забавен кадър направи кръгом и заслиза надолу по стълбите. Без повече да се обръща докосна леко с палец и показалец козирката си и добави:

— Като сдядеш наряда ще си разчистим сметките!

* * *

— Абе, новобранец, може ли да си толкова смотан! Никой ли не ти е казал, че при Каубоя трябва да си вардиш гъза отвсякъде...? — задъвкахме го ние в караулното след смяната на часовите.

— ... когато е дежурен офицер минава по всички постове по няколко пъти...

— ... проверява и дневалните, набира се на мускули по первазите, да киризи вътре в ППС-то...

— ... а когато е проверяващ караулите заляга и лази от храст на храст като смок, само и само да те сгащи ако дремеш на пост...

— ... той е напълно откачил, бе, бранка, виж му само кенефната стойка, как се носи по плаца...

Но за Яки всичко това идваше безнадеждно късно. След сдаването на наряда „сметките бидоха разчистени“, т.е. както и много други преди това той биде одрусан, а Каубоя доволен яхна Балканчето и така даде газ, че то като подивял мустанг запрепуска из поделението повдигнато на задното си колело.

* * *

Месеци по-късно, една нощ като часови на погребите, на Яки му се отвори мегдан да си го върне.

През топлите летни нощи нарядът там си беше рахат служба. Проверяващите караулите я се наканеха да обиколят, я не. Ако ли се решеха, идваха малко преди да застъпи 3-та смяна. После, ако началник-караула не беше някой натегач или шубелия, и бутилка можеше да се пресуши.

За случая, когато проверяващият реши да обиколи постовете заедно със застъпващата смяна, си имахме изпитана тактика. От караулното се виждаше дали по пътя се задава някой, но от постовете липсваше пряка видимост към караулното. Часовите, които висяха във в полосата^[1] не можеха да знаят иде ли проверка. Постът чува, че някой пристига и пита уставно: „Стой, кой там?“. Обикновено се отговаря: „Баща ти с дамаджаните!“, „Комшийката с баницата!“ или някоя друга лакърдия, което значи, че всичко е наред, смяната идва сама. Ако обаче се отвърне по устав: „Разводачът със смяната!“, значи войниците са в компанията на проверяващ офицер.

Било минути преди полунощ и смяната вече се задавала, когато Яки забелязал лазещата между храстите сянка. Извикал „стой!“, но силуетът се изтъркалял назад, после станал и побягнал. След последвалото „стой, ще стрелям!“ Яки бързо изгърмял полагащия се един изстрел във въздуха, при което фигурата с удивителна пъргавина прескочила оградата. Но преди да изчезне в мрака всички видели, че на главата си носела фуражка. Минути по-късно началник-караула се

свързал с дежурната стая да докладва. Рапортът му бил приет без всякакъв коментар, което си било за чудене.

Както всеки път при изстрел по време на караул, олелията на другия ден беше свързана с изписването на тон мастило върху километър хартия, чест, която се падаше на дежурния по караулите. Официално той не установи кой е бил среднощният нарушител. В подобни случаи офицерите винаги се изкушаваха да хвърлят всичко върху някой новобранец, но този път не вървеше. Имаше свидетели от смяната и часовият не можеше да бъде обвинен в напразна паника или безотговорно поведение. Случаят така и остана висящ, макар че всички се досещаха каква е била работата. По-интересното бе, че впоследствие среднощните каубойски акции при караулите понамаляха, а при дневалните зачестиха. А след сдаването на това паметно дежурство по изключение нямаше „сметки за разчистване“. Може би те бяха вече разчистени?

Е, не съвсем...

* * *

Тази вечер ни беше адски криво.

Цялото поделение се бе изнесло на концерт на Мими Иванова и група Старт, в гарнизона бяха останали само вътрешният наряд. А нас, старите кокали, ни бяха подредили да даваме караул на погребите. Какво толкова им пазехме на тези погребни, така и не се разбра, за две години служба не видяхме никой да влиза или да излиза, да донесе или отнесе нещо. И сега на сцената в културния дом Мимето да се чекне, в залата да е пълно с мацки, а нас тука да ни мокри дъждът и вее вятърът, за да вардим едни бараки, дето и циганите не биха се нанесли в тях, най-много да ги понацепят на дърва за горене. Живо извращение!

Точно тази вечер надали някой щеше да минава. Офицерите до един се бяха замъкнали на концерта, зер Мимето не беше за изпускане, кой ще ти проверява караулите, особено пък на този елинпелиновски дъжд? Кой, освен Среднощния каубой...

Газката все пак дойде, даже леко подранила, след края на концерта естествено. Каубоя беше в добро настроение, Мимето

определено му беше повлияла положително.

— Носи ли се бодро службата? — погледът му се плъзна по войниците от смяната и спря за момент върху Яки, който, застанал мирно, с каменна физиономия изучаваше петолъчката върху офицерската му фуражка. Отношенията на двамата от известно време насам напомняха на тези между Северна и Южна Корея: наежено отсъствие на всякаква комуникация. Сега план-графикът отново ги бе събрал в един наряд.

— Тъй вярно! — се чу без особен ентузиазъм. Ако не беше офицер, отговорът щеше да излезе доста по-фолклорен. Какво да му отвърнеш на такъв гаден въпрос? Долу купонът тепърва почваше, затова и Каубоя беше толкова забързан. Прегледа отгоре-отгоре караулното, провери пълнителя на подчасия и се метна обратно на газката, даже не остана за смяната на часовете. В тъмнината червените стопове се стопяваха докато изчезнат на завоя в горичката. Ние ги гледахме и си представяхме пълната зала с гимназистки и бъдещи медсестри от полувисшия.

— Айде, бе, няма ли да дойде някой пиян генерал и да ни уволни? — въздъхна Увото.

Докато подсмърчахме в самосъжаление, дойде време за смяна. Нарамихме си автоматите, противогазите и другите висулки и излязохме в дъжда. Капките затропаха по километража на главите ни и влагата се запровира във вратовете. Уж каските бяха по-широки от закопчаните шинели, ама на. Яки се беше снишил, носът му почти опираше в петлиците. Още не бяхме преджапали и първите петдесет метра в калната полоса, партенките ни подгизнаха и службата отнесе поредния откос благословии. Разводачът ходеше пръв и се разтоварваше най-цветисто, въпреки че той след малко поне щеше да се прибере обратно на сухо в караулното.

Часовият на поста трябва да ни е чул далеч преди да ни види. През тъмнината се долови приглушеното тракане от удар на цев в каска.

— Стой! Кой там!?

Горкият си въобразяваше, че с нас може да има проверяващ, ха-ха, точно пък тази вечер.

— Мими Иванова и група Старт! — в порив на черен хумор му отвърна разводачът.

Часовият, мокър до кости, се включи подобаващо в общото настроение, но още не беше успял да засуче докрай първата мамка, когато изведнъж от храстите иззад оградата до полосата се дочу гласът на Среднощния каубой:

— За Мими Иванова три денонощия арест, а за група Старт по едно!

Беше изминал целия път от първия завой в горичката до полосата пеша през студа и дъжда, само и само за да олепи някого. Беше си просто невменяем. Луд за връзване.

[1] полоса: заградена от двете страни алея около охраняван военен обект, по която ходят часовите. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.